

Захист цивільного населення під час збройних конфліктів

анотований бібліографічний список
2023. – Вип. 28 (1 – 10 жовтня). – 54 с.
(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

Зміст

Статті зі ЗМІ.....	1
Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	39

Статті зі ЗМІ

1. **Богуславець М. Відбудова на паузі. Що не так із бюджетом України на 2024 рік** [Електронний ресурс] / Мартина Богуславець // Дзеркало тижня. – 2023. – 2 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що чиновники, які цьогоріч в один голос говорили про потребу в швидкому відновленні, планують у 2024 р. суттєво скоротити ці видатки, відтак, на українців можуть чекати пауза в компенсаціях за пошкоджене і зруйноване житло, часткове згорання відбудови на державному та місцевому рівнях, а також повільні темпи відновлення пошкодженої інфраструктури. Зазначено, що Фонд ліквідації наслідків збройної агресії, який найбільш прозоро фінансує об'єкти відбудови, у 2024 р., за прогнозами, зменшиться вдвічі, адже тепер його наповнюватиме лише одне джерело — кошти, конфісковані у російських фізичних та юридичних осіб на території України (цьогоріч це 25,8 млрд грн із 62 млрд). Наголошено, що "Ukraine Facility" - механізм, що його розробляє Єврокомісія, передбачає 50 млрд євро на відбудову України впродовж наступних чотирьох років, однак європейські інвестиції нам дадуть лише в обмін на українські реформи, а також антикорупційні механізми та інструменти прозорості. Зазначено, що поправки до законопроекту № 10037 будуть внесені до другого читання і передбачатимуть зміни до ст. 24 Бюджетного кодексу (резервний фонд) щодо створення постійно діючого Національного фонду відновлення, у якому спробують об'єднати нині розпорошену міжнародну допомогу на заходи з відновлення та подолання наслідків збройної агресії, а також кошти Компенсаційного фонду для відшкодування збитків (Гаага) і гроші загального*

фонду держбюджету, передбачені на відбудову. Текст: <https://zn.ua/ukr/macroeconomics/vidbudova-na-pauzi-shcho-ne-tak-iz-bjudzhetom-ukrajini-na-2024-rik.html>

2. **Бондаренко Д. Взяли "особливу відповідальність" за регіон: у Миколаєві відкриють посольство Данії (фото)** [Електронний ресурс] / Діана Бондаренко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2023. – 2 жовт. — Електрон. дані. *Зазначено, що голова Міністерства закордонних справ (МЗС) Данії під час спілкування з журналістами перед початком неформальної зустрічі міністрів закордонних справ Європейського Союзу (ЄС) у Києві заявив, що країна взяла відповідальність за відновлення Миколаївського регіону на прохання Президента України Володимира Зеленського.* Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/596394-vzyali-osoblivu-vidpovidalnist-za-region-u-mikolayevi-vidkriyut-posolstvo-daniji-foto>

3. **В умовах воєнного стану забезпечення відкритого і чесного соціального діалогу є вкрай важливим** [Електронний ресурс] / // Голос України. – 2023. – 4 жовт. [№ 199]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Комітеті Верховної Ради України (ВР України) з питань інтеграції України до Європейського Союзу (ЄС) відбулася зустріч із лідерками європейських профспілок і роботодавців. Голова Комітету з питань інтеграції України до ЄС Іванна Климпуш-Цинцадзе зауважила, що воєнний стан накладає багато обмежень, зокрема на законодавчу сферу. Тому забезпечення прозорого, відкритого, чесного соціального діалогу є вкрай важливим. І. Климпуш-Цинцадзе наголосила, що сьогодні однією з найбільших потреб у всіх гілках влади є посилення інституційної спроможності. «Зараз, після того, як Україна відзвітує про виконання семи вимог стосовно кандидатства, після того, як буде ухвалено висновок Єврокомісії, сподіваємось позитивний, і рекомендацію Європейської Ради розпочати переговори про вступ — Україна потребуватиме ще міцнішої інституційної спроможності. Бо без цього неможливо рухатись швидко і ефективно у виконанні поставлених завдань», — сказала вона.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374122>

4. **Ваучери на відновлення та забезпечення БПЛА: Львів розширив програми для допомоги бізнесу** [Електронний ресурс] // Львів. Пошта. – 2023. – 4 жовт. (№ 40). – Електрон. дані. *Йдеться про те, що на сесії Львівської міської ради депутати підтримали рішення про запровадження нових ваучерів на відновлення та забезпечення безпілотними комплексами. Загалом Львівська міськрада тепер має 10 ваучерних пропозицій для різноманітної підтримки малих і середніх підприємств. Зазначено, що такий ваучер надається як відшкодування витрат на розроблення, виробництво безпілотних систем та літальних комплексів, за умови безоплатної передачі готової продукції не менше 50 % розміру ваучера на потреби Збройних сил України (ЗСУ).* Текст : <https://www.lvivpost.net/ekonomika/n/49854>

5. **Вишневська Т. "Втекли від війни": у МВС розповіли, як каратимуть ухильників, що виїхали за кордон (відео)** [Електронний ресурс] / Тетяна Вишневська // Focus.ua [вебсайт]. – 2023. – 3 жовт. — Електрон. дані. *За словами міністра внутрішніх справ Ігоря Клименка, військовозобов'язані, які незаконно виїхали з України під час повномасштабної війни, понесуть відповідальність за перетин кордону. Він зазначив, що українців, які нелегально опинились за кордоном, імовірно там працюють, щоб себе забезпечувати, каратимуть штрафами, якщо вони проїхали за підробленими документами — це вже кримінальна відповідальність.* Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/596636-vtekli-vid-viyni-u-mvs-rozpovili-yak-karatimut-uhilyantiv-shcho-vijihali-za-kordon-video>

6. **Відбудова країни — найголовніший напрям після Перемоги** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2023. – 7 жовт. [№ 202]. – Електрон. дані. *Йдеться про інтерв'ю виданню «Фокус» Першого заступника Голови Верховної Ради України (ВР України) Олександра Корнієнка, в якому він дав відповіді на головні питання, які наразі турбують українське суспільство. Він торкнувся питання проведення повоєнних виборів в Україні. Акцентував увагу на пріоритетах, головним із яких після перемоги України буде відбудова країни. Щодо пріоритетних політичних кроків — це вступ до ЄС та НАТО,*

продовження руху на реформу світової безпеки. О. Корнієнко наголосив на необхідності державної стратегії, національної рамки щодо роботи з людськими ресурсами. Адже нас, за його словами, чекає серйозна кадрова криза. «Ми не розуміємо, скільки людей повернеться після завершення війни, але розуміємо, що точно буде нестача трудових ресурсів. Треба думати над залученням зовнішніх трудових ресурсів. Незабаром час, коли трудові мігранти будуть приїжджати в Україну і треба думати, як з цим справлятися», — зауважив Перший віцеспікер. Водночас, додав він, нам потрібна чітка ветеранська стратегія. «Це люди з високою відповідальністю, вони багато пережили, коли я навідуюсь до військових частин, бачу, що багато хлопців налаштовані створювати свій бізнес, повертатися до зайнятості, вони будуть класними лідерами», — наголосив О. Корнієнко, зазначивши, що також необхідні зміни, пов'язані з освітою, бо вона не є конкурентною з європейською.

Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/374220>

7. **Віра в оптимізм молоді** [Електронний ресурс] // Голос України. — 2023. — 4 жовт. [№ 199]. — Електрон. дані. Подано інформацію, що Заступниця Голови Верховної Ради України (ВР України), перебуваючи з робочим візитом в Одесі, відвідала Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. Як повідомила прес-служба Апарату ВР України, Олена Кондратюк зустрілася з ректором університету Вячеславом Трубою, який розповів, чим живе університет і як працює в умовах війни. О. Кондратюк зауважила, що, на жаль, освітні заклади України забезпечені укриттями лише на 67,8 %, тому робота з облаштувань та будівництва нових сховищ повинна вестися постійно. Для цього на 2023 р. було передбачено 1,5 млрд грн. А у представленому урядом проєкті Держбюджету на 2024 р. на укриття вже передбачається 2,5 млрд грн. Заступниця Голови ВР України подякувала колективу університету за те, що попри постійні ракетні обстріли, вони продовжують працювати і надавати якісні освітні послуги в незламній Одесі. «Освіта під час війни має бути одним із пріоритетів. Вигравши війну, ми

маємо виграти й мирне та успішне майбутнє країни, а без освіченої та конкурентоздатної молоді — це майже неможливо», — наголосила О. Кондратюк. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374123>

8. **Вітер О. Не виключено повторення зимової тактики ударів рф по об'єктах критичної інфраструктури** [Електронний ресурс] / Ольга Вітер // Голос України. — 2023. — 10 жовт. [№ 203]. — Електрон. дані. За даними Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) на 09.10.2023 р., за минулу добу російські окупанти намагалися атакувати на Куп'янському, Лиманському, Бахмутському, Авдіївському, Мар'їнському та Запорізькому напрямках. За цей час сталося 37 бойових зіткнень, але Сили оборони всі атаки загарбників відбили. На Херсонщині ворог здійснив 53 обстріли, випустивши 288 снарядів із мінометів, артилерії, «Градів», АГС, танків, авіації, БПЛА. Зауважено, що речник Повітряних сил ЗСУ полковник Юрій Ігнат висловив занепокоєння щодо очікуваного удару російських безпілотників «Shahed 131/136» по Україні цієї зими. Він наголосив, що існує цілий перелік об'єктів, які можуть бути потенційними мішенями для ворога. Також, за його словами, слід враховувати, що продовольчий сектор має бути внесений до переліку об'єктів критичної інфраструктури, оскільки це один із напрямів атаки з боку РФ. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374246>

9. **Гал І. Чи позбавлять виплат переселенців, які розпочали свій бізнес: пояснюють юристи** [Електронний ресурс] / Ірина Гал // Fakty.ua : [вебсайт]. — 2023. — 8 жовт. — Електрон. дані. У благодійному фонді «Право на захист» зазначають, що згідно з урядовою Постановою «Порядок надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам», відкриття будь-якої групи ФОП не є перешкодою для отримання допомоги на проживання внутрішнім переселенцям та не може бути підставою для їхнього скасування. При цьому, цей факт не впливає на втрату статусу ВПО. Наголошено, що на скасування виплат впливають інші чинники: придбання нерухомого майна, транспортного засобу, відкриття депозитних рахунків тощо. Текст:

<https://fakty.ua/427145-lishat-li-vyplat-pereselencev-nachavshih-svoj-biznes-obyasnyayut-yuristy>

10. **Галицький А. Від 30 до 100 тисяч гривень: у Міноборони розповіли, хто з військових може отримати нові доплати** [Електронний ресурс] / Андрій Галицький // Focus.ua [вебсайт]. – 2023. – 3 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що у Міністерстві оборони України (МО України) 03.10.2023 розширили перелік військовослужбовців, які можуть отримувати додаткову винагороду за службу у воєнний час, крім того, розмір виплат було збільшено. Оновлене грошове забезпечення військовослужбовці отримують із 29.09.2023. Наголошено, що виплати бійцям, які воюють на передньому краї, збережено на тому ж рівні — 100 тис. гривень. Це саме стосується військовослужбовців, які дістали поранення (контузію, травму, каліцтво), пов'язане із захистом Батьківщини, та перебувають на стаціонарному лікуванні, а також родин полонених і зниклих безвісти.* Текст: <https://focus.ua/uk/economics/596614-vid-30-do-100-tisyach-griven-u-minoboroni-rozpovili-hto-z-vijskovih-mozhe-otrimati-novi-doplati>

11. **Галицький А. Дороге тепло: як зміняться тарифи на опалення та гарячу воду в новому осінньо-зимовому сезоні** [Електронний ресурс] / Андрій Галицький // Focus.ua : [вебсайт]. – 2023. – 10 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що напередодні опалювального сезону всіх українців хвилює питання тарифів на комунальні послуги. Хоча в уряді вже багато разів повідомляли, що хвилюватися не варто, оскільки поки діє воєнний стан, ціни змінюватися не будуть. У новому осінньо-зимовому періоді ціна триматиметься у різних містах різна: у Києві тариф на опалення становитиме 1654,41 грн за 1 Гкал; у Дніпрі — 1741,32 грн; в Одесі — 1813,94 грн; у Чернівцях — 1204,62 грн; у Львові — 1 402,78 грн (КП "Львівтеплоенерго") і 1 420,32 ("Залізничтеплоенерго"); Харкові — 1748,47 грн; у Полтаві — 1332,52 грн; у Сумах — 1 540,26 грн; у Чернігові — 1 586,16 грн; (ТОВ фірма "ТехНова") і 2 125,180 грн (ПАТ*

"Облтеплокомуненерго"). Текст: <https://focus.ua/uk/economics/598088-dorogeteplo-yak-zminyatsya-tarifi-na-opalennya-ta-garyachu-vodu-v-novomu-osinno-zimovomu-sezoni>

12. **Галицький А. ООН взимку виплачуватиме гроші українцям: кому допоможуть під час холодів** [Електронний ресурс] / Андрій Галицький // Focus.ua : [вебсайт]. – 2023. – 2 жовт. — Електрон. дані. Зазначено, що Україна отримає від Організації Об'єднаних Націй (ООН) понад 120 млн доларів фінансової допомоги для проходження зимового періоду, допомога надаватиметься до лютого 2024 р. Наголошено, що українці зможуть отримувати її готівкою, щоб покривати витрати на електроенергію та оренду житла. Також ООН організує роздачу обігрівачів, генераторів, непродовольчих товарів, і допоможе громадянам з облаштуванням житла, опаленням і теплоізоляцією в будинках. Загалом допомогу адресно отримають близько 900 тис. осіб, які постраждали від війни. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/596328-oon-vzimku-viplachuvatime-groshi-ukrayincyam-komu-dopomozhut-pid-chas-holodiv>

13. **Гелетко Н. Субсидія в один клік** [Електронний ресурс] / Наталя Гелетко // Голос України. – 2023. – 5 жовт. [№ 200]. – Електрон. дані. За інформацією Пенсійного фонду України, у вересні на житлові субсидії та пільги спрямовано 1,1 млрд грн. Зауважено, що на опалювальний період 2023 — 2024 рр. для всіх, кому призначено житлову субсидію на неопалювальний період 2023 р., та тим, у кого розмір субсидії становив 0,00 грн, розрахунок житлової субсидії буде проведено в автоматичному режимі (без звернення громадян). Тим, хто не отримував субсидії, необхідно звернутися до органів Пенсійного фонду, подавши заяву, декларацію та інші документи у відповідних випадках. Зазначено, що якщо є заборгованість зі сплати комунальних послуг, то треба її сплатити та подати документ про оплату цієї заборгованості або укладений договір про її реструктуризацію, або ухвалу про відкриття провадження у справі в разі оскарження

<http://www.golos.com.ua/article/374153>

14. **Гірак Г. Вусатий "нянь": як Лукашенко намагається уникнути ордера від МКС** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 3 жовт. — Електрон. дані. *Зважаючи на резолюцію Європарламенту із закликом до Міжнародного кримінального суду (МКС) видати ордер на арешт самопроголошеного президента Білорусі О. Лукашенка через депортацію українських дітей, розглянуто, як білоруський диктатор намагається видати депортацію дітей за гуманітарний проєкт, демонструючи представникам іноземного дипкорпусу їх «місця проживання, навчання й оздоровлення», та як світ має діяти, щоб підозрювані в злочинах проти маленьких українців були покарані. Так, коментуючи анонсовану Лукашенком зустріч із українськими дітьми за участю іноземних дипломатів, у Міністерстві закордонних справ України (МЗС України) зазначили, що цей захід має на меті легалізацію незаконного переміщення українських дітей із тимчасово окупованих територій (ТОТ) України. Відповідно до норм міжнародного права, примусова депортація дітей може кваліфікуватися як воєнний злочин, тому задля уникнення відповідальності посадові особи в Білорусі намагаються прикритися міжнародними представниками. МЗС України закликала іноземні держави утриматися від участі в пропагандистській поїздки білоруського режиму та наголосило, що Україна продовжить роботу задля притягнення до відповідальності усіх осіб, які скоїли злочини проти українських дітей «як на рівні національного розслідування, так і в межах розслідування Міжнародного кримінального суду».*

Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4628560-vusatyi-nian-yak-lukashenko-namahaietsia-unyknuty-ordera-vid-mks>

15. **Гірак Г. Гранти для ветеранів: який бізнес обирають захисники** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 4 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що у квітні цього року почала діяти грантова програма для ветеранів, ветеранок та*

другого з їх подружжя. Відповідно до умов програми, вони можуть отримати кошти на розвиток бізнесу в розмірі від 250 тис. грн до 1 млн грн. Загалом від старту цієї грантової програми "Власна справа" переможцями стали вже 119 ветеранів та членів родин учасників бойових дій, які отримують гранти на 47 млн грн. Лише за підсумками останньої, одинадцятої хвили подачі заяв, 19 переможців отримують кошти від держави на старт або розвиток свого бізнесу на загальну суму 8,2 млн грн. Зазначено, що ваучери на навчання еквівалентом майже 27 тис. грн - це один із механізмів, які реалізує держава, щоб підтримати ветеранів та ветеранок у мирному житті. За програмою надання ваучерів можливе навчання за 123 професіями та спеціальностями, від IT-технологій до сільського господарства, але лише для учасників бойових дій (УБД) доступне навчання за спеціальностями "економіка" та "менеджмент". За словами міністра економіки Юлії Свириденко, віднедавна УБД та люди з інвалідністю внаслідок війни можуть пройти безоплатне професійно-технічне навчання у восьми Центрах профтехосвіти Державної служби зайнятості, - у Рівному, Одесі, Харкові, Івано-Франківську, Полтаві, Львові, Дніпрі, Сумах. Навчання відбувається за 95 ліцензованими професіями та 365 освітніми програмами. Наголошено, що у проєкті Державного бюджету на 2024 р. передбачено збільшення видатків на підтримку ветеранів війни та членів їхніх родин: якщо у головному кошторисі країни на 2023 р. закладено 6,8 млрд грн, то в проєкті його на 2024 р. - 14,3 млрд грн.

Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4628876-hranty-dlia-veteraniv-yakyi-biznes-obyrauit-zakhysnyky>

16. **Гірак Г. З 2025 року інвалідність не встановлюватимуть - що буде замість неї** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 6 жовт. — Електрон. дані. За словами міністра охорони здоров'я Віктора Ляшка під час брифінгу в Житомирі за підсумками Конгресу місцевих та регіональних рад, уряд ухвалив план реформування медико-соціальної експертної комісії (МСЕК), згідно з яким із 2025 р. будуть зовсім інші підходи до проведення медико-соціальної експертизи та встановлення

інвалідності. Зазначено, що у людей, які мають серйозні проблеми зі здоров'ям, не будуть встановлювати інвалідність, а визначатимуть рівень втрати функціональності. У Міністерстві охорони здоров'я (МОЗ) планують створити мультидисциплінарні реабілітаційні команди та перевести систему МСЕК в електронний формат. Наведено інформацію про Міжнародну класифікацію функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ), яка має на меті визначити уніфіковану і стандартизовану мову та схеми опису станів здоров'я та станів, пов'язаних зі здоров'ям. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4629410-z-2025-roku-invalidnist-ne-vstanovluivatymut-scho-bude-zamist-nei>

17. **Гірак Г. Компенсації: чи виплатять за ремонти, зроблені власноруч, меблі та автівки** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 5 жовт. — Електрон. дані. Зазначено, що вже майже чотири місяці діє програма «єВідновлення», згідно з якою можна отримати компенсації за пошкоджене внаслідок російської агресії житло. За словами народного депутата, голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олени Шуляк, середній чек таких витрат складає 12 тис. грн, але має тенденцію до поступового зниження. Наголошено, що 18.09.2023 у ВР України зареєстровано законопроект № 10063, що передбачає грошову компенсацію за ремонт пошкодженого житла, який громадяни зробили власним коштом. Виплачувати такі компенсації зможуть лише після внесення відповідних змін до Закону № 2923-IX, який регулює порядок відшкодування за житло, пошкоджене або зруйноване внаслідок російської агресії. Вказано що для жителів тимчасово окупованих територій (ТОТ) у межах «єВідновлення» планують окремий етап компенсацій - як за пошкоджене, так і за повністю знищене в результаті російської збройної агресії майно. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4629205-kompensatsii-chy-vyplatiat-za-remonty-zrobleni-vlasnoruch-mebli-ta-avtivky>

18. **Гірак Г. Може з'явитися новий вид допомоги: кому її дадуть** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 9 жовт. — Електрон. дані. *За словами завіددділом дослідження якості життя Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України (НАН України), доктора економічних наук Людмили Черенько, сьогодні фактичний прожитковий мінімум розраховується ще за методикою, затвердженою у 2000 р., і закладений в кошик того часу, але в цінах сьогоднішнього ринку, які вдвічі перевищують офіційно затверджений прожитковий мінімум. Тобто, офіційний прожитковий мінімум, на якому базуються всі мінімальні державні гарантії, є заниженим удвічі. За словами міністра соціальної політики Оксани Жолнович, реальний прожитковий мінімум становить понад 6000 грн. Вона наголосила на необхідності реформатування допомоги по бідності таким чином, щоб це не було прив'язано до цього прожиткового мінімуму, а навпаки, до певного базового доходу родини, який буде гарантовано на кожного члена родини. Зазначено, що такий законопроект уже опрацьовують у центральних органах виконавчої влади, і є сподівання на швидке подання його на розгляд до Верховної Ради України (ВР України), тоді цей базовий дохід може бути введеним у 2024 р. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4630091-mozhe-ziavytysia-novyi-vyd-dopomohy-komu-yii-dadut>*

19. **Гірак Г. Служба розформована: хто тепер займається пошуком зниклих безвісти** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 2 жовт. — Електрон. дані. *У контексті рішення Кабінету Міністрів України (КМ України) щодо перерозподілення функції служби Уповноваженого з питань зниклих безвісти, розглянуто, що зробила Служба за рік роботи під головуванням відомого активіста патріотичного руху, учасника бойових дій Олега Котенка; які можливі причини розформування Служби та юридичні нестыковки в рішенні уряду; що тепер зміниться у пошуку людей, зниклих безвісти, та чому ця справа викликала суспільний резонанс. Нагадано, що 12.09.2023 КМ України*

ухвалив Постанову № 975 про перехід Секретаріату Уповноваженого у підпорядкування Міністерства внутрішніх справ (МВС). Як пояснили в Центрі прав людини «ZMINA», до прийняття Постанови Верховна Рада України (ВР України) мала ухвалити зміни до Закону «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин», але цього не відбулося. Фахівці припускають, що КМ України, ймовірно, саме за ініціативою МВС, Головного управління розвідки (ГУР) та Міністерства оборони (МО) вирішив прибрати «цивільну» посаду, на якій, згідно з законом, чиновник мав би відповідати за низку питань, пов'язаних із зниклими за особливих обставин - і цивільними, і військовими. За словами правників, розпорошення повноважень Уповноваженого за рішенням уряду, яке суперечить закону, викликає найбільше обурення. Експерти наголошують, що після передачі посади Уповноваженого до МВС взаємодія з родичами може суттєво ускладнитися. Правоохоронці, ймовірно, суттєво обмежать доступ до будь-якої інформації про зниклих та їхній розшук. Окрім того, раніше родини зниклих могли отримувати інформацію безпосередньо від О. Котенка, але є сумніви в тому, що вони будуть мати можливість так само легко спілкуватися з МВС чи МО; до того ж, у правоохоронців і військових можуть просто не дійти руки до пошуків зниклих безвісти цивільних. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4628287-sluzhba-rozformovana-khto-teper-zaimaietsia-poshukom-znyklykh-bezvisty>

20. **Головне — зберегти європейську єдність** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2023. – 6 жовт. [№ 201]. – Електрон. дані. Йдеться про те, що у Гранаді (Іспанія) розпочався саміт Європейського політичного співтовариства, Україну на якому представляв Президент України Володимир Зеленський. Анонсуючи візит, він зазначив, що «цей день має бути плідним для України та всієї Європи». «Ключове для нас, особливо перед зимою, — посилення ППО, і вже є основа для нових домовленостей із партнерами. Готуємося їх підтвердити та реалізувати. Працюємо над посиленням наявної в Європі архітектури безпеки, зокрема регіональної.

Україна має вагомі пропозиції. Окрема увага — Чорноморському регіону та спільній роботі заради глобальної продовольчої безпеки й захисту свободи мореплавства», — перелічив завдання для переговорів глава держави. Під час спілкування з журналістами у Гранаді В. Зеленський зазначив: «Я вважаю, що головні виклики, які є перед усіма нами, — це насамперед збереження єдності у Європі. І я кажу не лише про країни ЄС, а про всю Європу. Я вважаю, що це буде найбільшим викликом. Тому що росія атакуватиме інформаційно, дезінформацією, фейками. Це перше. Друге: для України дуже важливо мати захисний щит на зиму. Тому що взимку на нас буде багато атак різними видами російських ракет, іранськими дронами». Зауважено, що перед початком саміту Президент України провів кілька двосторонніх зустрічей. Зокрема, з Прем'єр-міністром Іспанії Педро Санчесом. Повідомлено, що лідери обговорили необхідні кроки щодо реалізації української Формули миру. Зокрема йшлося про підготовку наступної зустрічі на рівні радників, яка має відбутися незабаром. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374179>

21. **Державну мовну програму готуються представити до Дня української писемності та мови** [Електронний ресурс] / // Голос України. — 2023. — 4 жовт. [№ 199]. — Електрон. дані. Подано інформацію, що Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремінь під час засідання Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань гуманітарної та інформаційної політики закликав парламент посилити контроль над процесом упровадження державної Програми сприяння опануванню української мови. Зауважено, що цього року вперше цей день відзначатимуть не 9 листопада, а 27 жовтня. У зв'язку із цим Тарас Кремінь звернувся до голови Комітету ВР України з питань гуманітарної та інформаційної політики Микити Потураєва з проханням посприяти в тому, щоб цей день відбувся із традиційним радіодиктантом, конкурсом Ячика і відповідно з системою тих заходів, за які держава несе «прямую відповідальність в контексті утвердження української мови як мови єдиної державної і як мови, якою хочуть спілкуватися мільйони в усьому світі». Він подякував народним

депутатам за особливу увагу до мовних питань. «Мовна політика потребує значних і суттєвих коригувань та відповідно належної підтримки», — наголосив Т. Кремень під час заходу. За його словами, нині держава виділяє достатньо коштів для функціонування інституції мовного омбудсмана та додав, що нині активно ведуться дискусії стосовно відновлення застосування української на деокупованих територіях. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374121>

22. **Децентралізація енергетики залишається правильною ціллю.** Але це не те, чого можна досягти дуже швидко [Електронний ресурс] // Голос України. — 2023. — 10 жовт. [№ 203]. — Електрон. дані. Як наголосила народна депутатка, членкиня Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Інна Совсун, Україна рухається до децентралізації енергетичної системи, є розуміння важливості цих дій і ухвалено Закон, але це не швидкий процес. Зауважено, що результати можна буде побачити лише за кілька років, а не вже поточного опалювального сезону. «Енергетична система — складна, вона складається з багатьох складників: технічного, економічного, інвестиційного. Те, що вдалося зробити в цьому напрямі — ухвалити закон щодо розвитку відновлювальних джерел енергії (№ 9011). Але ми розуміємо, що закон автоматично не створює систему, він створює передумови», — констатувала Інна Совсун. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374238>

23. **Джус М. Кооперація — рецепт успішного адміністрування місцевих податків** [Електронний ресурс] / Михайло Джус // Дзеркало тижня. — 2023. — 5 жовт. — Електрон. дані. Йдеться про те, що перерозподіл загальнодержавного податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) вкотре доводить, що в питанні наповнення бюджету місцевій владі максимальну увагу слід приділяти місцевим податкам і зборам, ефективного адміністрування яких є запорукою справжньої незалежності місцевого самоврядування. Зазначено, що найбільший потенціал для збільшення має податок на майно. Цілком релевантне порівняння із сусідньою Польщею свідчить про

можливість збільшити в Україні надходження від майнових податків (відносно ВВП) у 1,5 – 2 рази. Наголошено, що ключовою перешкодою для успішного адміністрування податку на майно є низький рівень наповнення реєстрів нерухомості: реєстр речових прав на нерухоме майно наповнений лише на 30 – 50 %, земельний кадастр — на 70 – 80 %. Зазначено, що усі функції, які добровільно беруть на себе органи місцевого самоврядування (ОМС), є важливими елементами адміністрування відповідних податків.

Текст: <https://zn.ua/ukr/local-government/kooperatsija-retsept-uspishnoho-administruvannja-mistsevikh-podatviv.html>

24. **Друженко В. Усі професії — в єдиному реєстрі** [Електронний ресурс] / Валерій Друженко // Голос України. – 2023. – 10 жовт. [№ 203]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що під час чергового засідання Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань цифрової трансформації народні депутати розглянули законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення національної системи кваліфікацій відповідно до актуальних потреб ринку праці та інших питань» (реєстр. № 9630 від 21.08.2023). Як ідеться в пояснювальній записці до проекту, практика застосування Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування національної системи кваліфікацій» (№ 2179-XI від 01.04.2022) вказує на потребу створити єдину диджиталізовану, зрозумілу та відкриту для користувачів базу даних, яка містить інформацію про професійні кваліфікації, що відповідатиме актуальним потребам ринку праці. Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/374237>

25. **Етапування українських політв'язнів до РФ - додатковий вид помсти** [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2023. – 6 жовт. (№ 40). – Електрон. дані. Наведено коментар в ефірі Радіо Свобода голови Меджлісу кримськотатарського народу Рефата Чубарова щодо етапування ув'язнених в окупованому Криму першого заступника Меджлісу кримськотатарського народу Нарімана Джеляла, а також братів Асана та Азіза Ахтемових до

Росії. Рефат Чубаров наголосив, що "засуджені не мають бути переміщені на територію країни-агресора, це є брутальне порушення міжнародного права, а Росія цим нехтує", та зазначив, що на сьогодні припинена діяльність дипломатичних представництв України на території Росії, тому адвокати і дипломати не можуть потрапити до українських політв'язнів, які перебувають на території РФ.

Текст:

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=25509>

26. Ігнатова І. Виплати в Україні переглянуть: хто може залишитися без фінансової допомоги [Електронний ресурс] / Ірина Ігнатова // Focus.ua [вебсайт]. – 2023. – 3 жовт. — Електрон. дані. *За словами міністра соціальної політики Оксани Жолнович, Міністерство соціальної політики пише новий Соціальний кодекс і планує провести глобальне реформатування пільг. Зазначено, що всі соціальні виплати будуть оцінені на адекватність та уніфіковані. Це означає, що частина українців позбудуться будь-яких субсидій від держави, але про повне скасування всіх соціальних виплат не йдеться. Наголошено, що в Мінсоцполітики пропонують створити прозору систему з кількох "зрозумілих і достатніх" виплат, які надаватимуться в таких випадках: бідність, вимушене безробіття, втрата житла, інші ризики, що потребують підтримки держави. Зазначено, що метою нових соціальних виплат буде інтеграція вразливих громадян у суспільство, їхня реалізація та отримання економічної самостійності.*

Текст:

<https://focus.ua/uk/economics/596606-viplati-v-ukrayini-pereglyanut-hto-mozhe-zalishitisya-bez-finansovoyi-dopomogi>

27. Іспанія передасть Україні ППО, — Зеленський [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2023. – 6 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що Іспанія та Німеччина допоможуть Україні посилити протиповітряну оборону. Про це заявив Президент України Володимир Зеленський за результатами саміту Європейського політичного співтовариства (ЄПС) в Гранаді (Іспанія). «Я дуже радий, що у нас сьогодні є потужний прогрес у цьому напрямі. Це шість систем Hawk від Педро Санчеса, від прем'єр-*

міністра, уряду Іспанії. І це буде спільна робота з партнерами, але під головуванням Іспанії. ... І потужне рішення у нас на зустрічі з паном канцлером Шольцом. Німецький уряд працюватиме над наданням Україні ще однієї системи «Patriot». Я вважаю, що це єдина на сьогодні система, яка може протистояти таким масовим вбивствам», — заявив Президент України. Текст : <https://wz.lviv.ua/news/498809-ispaniia-peredast-ukraini-ppo>

28. **Квітка Г. Коли росія нищить наше збіжжя, братня Литва сприяє його транспортуванню** [Електронний ресурс] / Галина Квітка // Голос України. – 2023. – 5 жовт. [№ 200]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що ухвалено й погоджено коридор для транзиту зерна в порти Балтії. Зазначено, що ветеринарний, санітарний та фітосанітарний контроль переноситься з україно-польського кордону до литовського порту «Клайпеда» для аграрних вантажів, які прямують на експорт через цю морську гавань. Ініціатива реалізується у межах домовленості міністра аграрної політики та продовольства України Миколи Сольського і його колег — міністра сільського господарства і розвитку села Республіки Польща Роберта Телуса та міністра сільського господарства Литовської Республіки Кястутіса Навіцкаса, досягнутої під час чергової онлайн-зустрічі. Це при-швидшить транзит територією Польщі. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374164>

29. **Козак І. Вилучення «військового» податку може послабити місцеві бюджети** [Електронний ресурс] / Ірина Козак // Голос України. – 2023. – 6 жовт. [№ 201]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що очільники громад у Хмельницькій області під час онлайн-засідання голів громад — членів Асоціації міст України (АМУ) обговорили найболючіші фінансові проблеми перед опалювальним сезоном. Учасники форуму ухвалили звернення до центральної влади щодо вилучення «військового» ПДФО. Таке рішення прописане у проєкті Закону «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України». Як зазначив голова Хмельницького регіонального відділення АМУ, міський голова Хмельницького

Олександр Симчишин, зареєстрований у Верховній Раді України (ВР України) урядовий законопроект, який вносить зміни до Бюджетного кодексу, істотно вплине на доходи громад. Ним передбачено вилучення з місцевих бюджетів податку на доходи фізичних осіб від оподаткування грошового забезпечення військовослужбовців та поліцейських з 01.10.2023 по 31.12.2024. Також учасники обговорили виклики в регіоні перед початком опалювального сезону. Звернули увагу на те, що згідно з постановою уряду розрахунки за спожитий газ проводяться через органи Державної казначейської служби й це створює критичні загрози для роботи галузі в холодну пору. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374193>

30. **Козак І. «Дивимось на вас як на країну, котра на передовій бореться за правосуддя»** [Електронний ресурс] / Ірина Козак // Голос України. – 2023. – 5 жовт. [№ 200]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що делегація суддів зі Сполучених Штатів Америки (США) побувала на Хмельниччині. Судді штату Каліфорнія зустрілись із керівництвом обласної ради. Зауважено, що голова ради В. Лабазюк детально розповіла американським гостям про проведення в Україні та області реформи децентралізації та про те, що Хмельницькій обласній раді вдалось налагодити співпрацю з одним із американських штатів. Тепер добродійники зі штату Юта постійно надсилають гуманітарну допомогу для переселенців, які перебувають у комунальних закладах краю. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374156>

31. **Козак І. Завдяки проекту «Freedom Space» 30 укриттів перетворили на шкільний простір** [Електронний ресурс] / Ірина Козак // Голос України. – 2023. – 6 жовт. [№ 201]. – Електрон. дані. Зазначено, що на реалізацію проекту було залучено 120 млн грн. За грантові кошти облаштували сховища і у двох закладах на Хмельниччині. Їх проінспектували народні депутати України Андрій Богданець та Микола Стефанчук разом із першим заступником начальника Хмельницької ОВА Сергієм Тюріним. Вони відвідали укриття в закладах шкільної освіти обласного центру, які були

оновлені у межах проєкту «Freedom Space», та побачили, як там проходить навчання. Зауважено, що мета проєкту «Freedom Space» - повернути маленьким українцям дитинство, незважаючи на загрози війни, зробити безпечним час їх перебування в школі, мінімізувати ризики під час ракетних атак ворога, - успішно досягається в Україні, зокрема, і на Хмельниччині. Цьому значною мірою посприяв народний депутат України Андрій Богданець, а фінансову підтримку надав міжнародний партнер «Freedom Holding Corp».

Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374197>

32. **Козак І. Мусимо «переплавити» трагічний досвід у стійкість** [Електронний ресурс] / Ірина Козак // Голос України. – 2023. – 7 жовт. [№ 202]. – Електрон. дані. *Йдеться про Всеукраїнську програму ментального здоров'я. Про її основні засади і шляхи впровадження на місцях ішлося у Хмельницькій військовій адміністрації під час засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення. Зазначено, що до його роботи долучилася онлайн експертка Координаційного центру із психічного здоров'я при Кабінеті Міністрів України (КМ України) Ольга Горбаньова. Насамперед розглянули, як в області впроваджується згадана програма. Представниця КМ України наголосила, що вона спрямована на те, щоб у складні часи кожен сам навчився піклуватися про своє ментальне здоров'я. До того ж робити це потрібно вже тепер, не чекаючи на час після перемоги. А тому послуги зі зміцнення ментального здоров'я мають бути доступні для всіх і надаватися різними соціальними, медичними та іншими закладами.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374208>

33. **Краснолуцька О. Світ для Путіна стає меншим. Вірменія ратифікувала Римський статут** [Електронний ресурс] / Олеся Краснолуцька // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 3 жовт. — Електрон. дані. *Зазначено, що парламент Вірменії проголосував за ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду (МКС), незважаючи на глибокий спротив з боку Росії. Таким чином країна перейшла під юрисдикцію Гаазького трибуналу, який у березні видав ордери на арешт президента РФ В. Путіна і*

його уповноваженої у справах дітей М. Львової-Бєлової за їх роль у депортації маленьких українців. Відтепер Путіна за ордером на арешт МКС можуть заарештувати у Вірменії, якщо він відвідає країну. Розглянуто, як відбулось це історичне голосування, який спротив Вірменії чинила Росія й як відреагував світ на такий крок Єревану. Як зазначила Президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн у X (Twitter), «світ стає меншим для самодержця в Кремлі. Я вітаю ратифікацію Римського статуту парламентом Вірменії. Вірменія приєдналася до 123 держав, відданих верховенству права». Текст:

<https://ua.korrespondent.net/world/4628621-svit-dlia-putina-staie-menshym-virmeniia-ratyfikovala-rymskyi-statut>

34. **Лавренюк С. Пріоритети 2024 року** [Електронний ресурс] / Сергій Лавренюк // Голос України. – 2023. – 10 жовт. [№ 203]. – Електрон. дані. Як наголосив Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль, план пріоритетних дій на 2024 рік повинен включати не поточну роботу, а саме пріоритетні кроки. «Він також має враховувати положення Концепту посилення стійкості демократії, наші євроінтеграційні зобов'язання та 10 пріоритетних реформ», — сказав під час засідання уряду Д. Шмигаль, додавши, що міністри мають подати всі пропозиції до 10 листопада цього року. Зазначено, що Кабінет Міністрів України (КМ України) підтримав та подасть на розгляд парламенту законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо невідкладних заходів з попередження нецільового використання земель Каховського водосховища». Цим документом пропонується встановити на 15 років заборону на формування, передачу у власність та користування, зміну цільового призначення земель, які займало Каховське водосховище. Уряд схвалив постанову, яка дасть змогу Держагентству відновлення спрямувати 2 млрд грн на модернізацію, будівництво, утримання пунктів пропуску на державному кордоні. «Це частина пріоритетної реформи «Європейський кордон». Вона передбачає, що громадяни та бізнес зможуть швидко, зручно та без бюрократії перетинати кордон з європейськими країнами», — зазначив прем'єр. Також КМ України

підтримав законопроекти «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за порушення вимог законодавства про безпеку та здоров'я працівників на роботі», які спрямовані на формування нової, узгодженої із законодавством ЄС, національної системи запобігання професійним ризикам, запровадження заходів щодо їх мінімізації та обов'язкового страхування працівників. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374252>

35. **Лавренюк С. Прозоре відновлення: як попередити реалізацію корупційних ризиків?** [Електронний ресурс] / Сергій Лавренюк // Голос України. – 2023. – 7 жовт. [№ 202]. – Електрон. дані. Про це йшлося під час презентації Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури своєї Антикорупційної програми, яка є продовженням ухваленої урядом загальної Антикорупційної програми на 2023 - 2025 рр. «Протидія корупції — це не лише реагування на наслідки, а й боротьба з причинами, бо треба ліквідувати саму можливість вчиняти корупційні дії», — таку думку під час обговорення висловив Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль, зауваживши, що розроблений за ініціативою Президента Володимира Зеленського Концепт посилення стійкості демократії в Україні стане основою для дорожньої карти реформ, де буде враховано і пропозиції від наших партнерів, і такі напрацювання, як Антикорупційна програма. Водночас, сказав Д. Шмигаль, Україна також рухається за такими важливими пріоритетними напрямками, як розбудова антикорупційної вертикалі, зміни в управлінні держпідприємствами, диджиталізація та дерегуляція, прозорість у закупівлях, контроль за використанням коштів міжнародних партнерів. На думку голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Олени Шуляк, одним із важливих елементів боротьби з корупцією має стати «цифрова диктатура», адже саме цифровізація спроможна поставити надійні антикорупційні запобіжники. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374209>

36. **Лавренюк С. Уряд розпочав роботу над єдиним Планом реформ до 2027 року** [Електронний ресурс] / Сергій Лавренюк // Голос України. – 2023. – 5 жовт. [№ 200]. – Електрон. дані. *«В одну дорожню карту змін об'єднаємо ініціативи партнерів та інші пропозиції. План охопить усі сфери, які впливають на державні інституції, економіку та взаємодію з громадянським суспільством», — повідомив під час засідання уряду Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль, зазначивши, що цей документ ураховуватиме рекомендації Європейського Союзу (ЄС) та структурні маяки Міжнародного валютного фонду (МВФ). Глава уряду нагадав, що за ініціативи Президента України Володимира Зеленського вже розроблено Концепт посилення стійкості демократії, який передано нашим союзникам. «Тепер розпочинаємо роботу над створенням єдиного документа. Цей План реформ стане частиною майбутньої Української доктрини, засади якої окреслив глава держави під час свого виступу в Парламенті України. Реформи будуть фундаментом нашої Перемоги та запорукою успішного відновлення і зростання», — наголосив Д. Шмигаль. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374142>*

37. **Лавренюк С. Усі субсидії буде перепризначено автоматично** [Електронний ресурс] / Сергій Лавренюк // Голос України. – 2023. – 3 жовт. [№ 198]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що завдяки цифровізації процесів усі субсидії цього року будуть перепризначені автоматично. «Тарифи на комунальні послуги до кінця опалювального сезону залишаються без змін. При цьому плануємо збільшення бюджету на виплату субсидій. Завдяки цифровізації процесів усі субсидії цього року будуть перепризначені автоматично. Ті, хто потребує субсидії і не отримував її раніше, можуть подати заявку онлайн — через «Дію» або сайт Пенсійного фонду», — повідомив під час засідання уряду Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль. Він повідомив, що у бюджеті-2024 також пропонується значно розширити програми стимулювання економічної активності, підтримки бізнесу та створення нових робочих місць. Повідомив, що в межах програми*

«ЄВідновлення» вже погоджено виплати для майже 16 000 родин на ремонти власних осель. Зауважено, що Кабінет Міністрів України (КМ України) ухвалив постанову про створення Державної служби у справах дітей. Уряд також підтримав та подасть до парламенту законопроект про внесення змін до Закону «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімів» (щодо удосконалення порядку притягнення до відповідальності). Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374082>

38. Луканська А. Дистанційка може «поховати» заочку: з наступного року хочуть скасувати набір на окремі форми навчання [Електронний ресурс] / Анна Луканська // Голос України. – 2023. – 6 жовт. [№ 201]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що з наступного року вищі навчальні заклади (ВНЗ) припинять набирати вступників на заочну та вечірню форми здобуття освіти, а коледжі — охочих здобути диплом молодшого бакалавра. Такі зміни передбачено проектом Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2024 року» (№ 10092), який покликаний врегулювати процедуру прийому до ВНЗ в умовах воєнного стану — надати Міністерству освіти і науки повноваження провести Національний мультипредметний тест (НМТ) замість передбаченого законодавством ЗНО. Водночас 2024 року проведуть пілотування державної підсумкової атестації (ДПА) серед молодших школярів, в якому братимуть участь до 2000 четвертокласників півсотні шкіл. Для цього внесуть зміни до Закону «Про повну загальну середню освіту».* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374189>

39. Ляпіна К. Життя українських вимушених переселенців у німецькому Регенсбурзі: понад 70 років тому і нині [Електронний ресурс] / Ксенія Ляпіна // Україна молода. – 2023. – 4 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про історію української общини у поселенні Гангофер у Регенсбурзі (Німеччина, Баварія), починаючи з 1945 р. Зазначено, що після широкомасштабного російського вторгнення у лютому 2022 р. до містечка*

прибули вимушені переселенці з України, які наразі облаштовують свій побут, беруть участь у суспільному житті, допомагають одне одному у вирішенні документальних та побутових проблем через месенджери, влаштовують безплатні або благодійні майстер-класи і заняття у гуртках для дітей, "мовні кафе" тощо.

Текст:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3875/196/178588/>

40. **Мусхаріна В. Це — війна: як убезпечити дітей від впливу токсичного інформпростору** [Електронний ресурс] / Валерія Мусхаріна // Україна молода. — 2023. — 4 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про проблеми боротьби зі шкідливим впливом на дітей російської пропаганди. Зазначено, що на відміну від дорослих, діти не мають навичок раціонального сприйняття дійсності та інформаційної гігієни, а тому є більш вразливими до медіавпливів. Зокрема акцентовано увагу на мультфільмах як головних інструментах впливу на молодше покоління та надано рекомендації щодо методів боротьби з російськими інформаційними продуктами в українському просторі, зокрема це: вдосконалення роботи психологів; залучення найкращих закордонних практик та створення потужного проукраїнського дитячого відеосегменту; постійна робота батьків із дитиною, зокрема такі творчі заняття як малювання, музикотерапія, ліплення з пластиліну чи глини тощо.*

Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3875/188/178585/>

41. **На Київщині збудували бомбосховище у вигляді казкового будиночка** [Електронний ресурс] // Високий замок. — 2023. — 8 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що у Гостомелі (Київська область) збудовано унікальне бомбосховище «Hobbit house», аби була можливість відновленій школі розпочати навчальний рік. Окремий будинок-сховище нагадує справжній казковий будиночок гобітів. Він розрахований на 55 осіб, але там комфортно можуть розміститися понад 70 дорослих та дітей. Команда прагнула створити саме казковий будиночок, аби мінімізувати стрес та асоціації дітлахів з небезпекою. Зауважено, що повне фінансування будівництва основного бомбосховища здійснили НПО Країни (українська*

громада у Японії). Текст : <https://wz.lviv.ua/news/498953-na-kyivshchyni-zbuduvaly-bomboskhovyshche-u-vyhliadi-kazkovoho-budynochka>

42. **Названо осіб, причетних до переслідування журналістів в окупованому Криму** [Електронний ресурс] // Крим. світлиця. – 2023. – 6 жовт. (№ 40). – Електрон. дані. *Йдеться про пресконференцію в Укрінформі голови Кримської правозахисної групи Ольги Скрипник, яка оприлюднила список осіб, причетних до політично мотивованого кримінального переслідування журналістів у тимчасово окупованому Криму. Правозахисниця зазначила, що це зрадники, які перейшли на бік РФ і свідомо беруть участь у тому, щоб позбавляти волі та покривати тортури, і "здебільшого це міжнародні злочини, злочини проти людяності, або воєнні злочини". Ольга Скрипник зауважила, що правозахисники намагалися в першу чергу показати осіб, які поки не під міжнародними санкціями, задля того, щоб їх імена стали відомі за кордоном, та наголосила, що цей список невичерпний, і робота над встановленням злочинців продовжується.* Текст: <http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=25511>

43. **Наша мета — рівні права й можливості жінок і чоловіків у секторі безпеки та оборони** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2023. – 7 жовт. [№ 202]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що під головуванням співголови Міжфракційного депутатського об'єднання «Рівні можливості» у Верховній Раді України (ВР України) Марії Іонової відбулася координаційна нарада, предметом обговорення під час якої став проєкт Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у секторі безпеки і оборони та правоохоронних органах». До зустрічі, яку організувало МФО, доєдналися народні депутати, урядовці, представники профільних громадських організацій та експерти з оборонної й безпекової сфери. «Питання повного встановлення та дотримання засад рівності прав і можливостей чоловіків і жінок у секторі безпеки та оборони й правоохоронних органах є особливо актуальним з огляду на зростання чисельності жінок у цих секторах.*

Пропонований законопроект покликаний сприяти досягненню рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобіганню та протидії дискримінації за ознакою статі в інституціях сектору безпеки і оборони», — зауважила М. Іонова. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374205>

44. **Наше небо матиме додатковий захист** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2023. – 7 жовт. [№ 202]. – Електрон. дані. *Як повідомив Президент України Володимир Зеленський під час зустрічі з представниками засобів масової інформації (ЗМІ) за підсумками саміту, головним результатом зустрічей у межах III саміту Європейської політичної спільноти в іспанській Гранаді є важливі домовленості щодо посилення спроможностей системи протиповітряної оборони (ППО) України. Глава держави наголосив, що напередодні зимового періоду найнагальнішим для України питанням є посилення ППО, щоб краще убезпечити українців від російських терористичних атак. В. Зеленський зазначив, що результатом зустрічі з Федеральним канцлером Німеччини Олафом Шольцом стало рішення про те, що німецький уряд працюватиме над наданням Україні ще однієї системи ППО «Patriot». Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374215>*

45. **Нобелівський лауреат віддасть грошову винагороду на допомогу нашим громадам** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2023. – 7 жовт. [№ 202]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що лауреат Нобелівської премії з фізики Ференц Крауш передасть отримані призові на допомогу Україні. Дослідник угорського походження зазначив, що Нобелівська премія для нього стала величезним сюрпризом. Також науковець заявив, що грошову нагороду віддасть на благодійність на користь українців. Науковець вирішив підтримати проекти місцевих українських громад. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374214>*

46. **Олена Кондратюк разом із латвійськими благодійниками передала автобуси та гуманітарну допомогу ліцеїстам Одеського Військово-морського ліцею** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2023. – 4 жовт. [№ 199]. – Електрон.

дані. Подано інформацію, що Заступниця Голови Верховної Ради України (ВР України) Олена Кондратюк разом із латвійськими партнерами взяла участь у церемонії принесення клятви ліцеїстами Військово-морського ліцею ім. віце-адмірала Володимира Безкоровайного, що в Одесі. «Це унікальний і єдиний в Україні навчальний заклад такого профілю. Його було евакуйовано з Севастополя. І це саме той ліцей, чиї хлопці під час анексії Криму РФ не скорилися окупантам і співали гімн України, аби продемонструвати свою відданість Українському народові», — нагадала вона. Зазначено, що О. Кондратюк разом із представниками латвійських благодійних фондів передала для потреб ліцею два автобуси та гуманітарну допомогу: спальні мішки, окопні свічки, сухпаї, консерви, традиційний латвійський хліб, солодоші. Вона повідомила, що один із подарованих автобусів буде використовуватися для здійснення перевезення ліцеїстів в тренувальні центри й табори в межах України, а інший — магістральний, для поїздок на стажування за кордон, зокрема, в Латвію. Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/374138>

47. **Пасова Т. Ізраїль має повне право на захист від терору, як і будь-яка інша держава** [Електронний ресурс] / Тетяна Пасова // Голос України. – 2023. – 10 жовт. [№ 203]. – Електрон. дані. *Йдеться про реакцію цивілізованого світу на війну, яка розпочалася в Ізраїлі. Зазначено, що у багатьох містах України на знак солідарності з жителями Ізраїлю цими днями замайоріли прапори цієї країни, а в соцмережах чимало українців висловили свою підтримку. «Увесь світ побачив жахливі кадри з Ізраїлю — кадри того, як терористи знущуються з жінок, чоловіків, як захоплюють у заручники навіть літніх людей, не жаліючи...» — заявив Президент України Володимир Зеленський. За словами глави держави, терористичний напад на Ізраїль був ретельно підготовлений, і весь світ розуміє, які саме спонсори терору могли спонукати та забезпечити організацію цієї атаки. Повідомлено, що В. Зеленський провів екстрену телефонну розмову з Прем'єр-міністром Ізраїлю Біньяміном Нетаньягу. Прем'єр-міністр проінформував*

Президента України про ситуацію в Ізраїлі та дії збройних сил і органів правопорядку з відбиття нападу. Наголошено, що у повній підтримці Ізраїлю запевнив і Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунакі. Канцлер Німеччини Олаф Шольц також заявив, що ФРН «твердо й непохитно стоїть на боці Ізраїлю перед обличчям цієї жахливої атаки», пообіцяв підтримувати Єрусалим і посилити захист єврейських та ізраїльських установ у Німеччині.
Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374231>

48. **Пасова Т. Створюємо щит Європи разом** [Електронний ресурс] / Тетяна Пасова, Наталя Філіпчук // Голос України. – 2023. – 7 жовт. [№ 202]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що у столиці Польщі завершився 10-ий Варшавський безпековий форум, у роботі якого взяла участь представницька українська делегація. До неї, зокрема, увійшли голови Комітету Верховної Ради з питань інтеграції до Європейського Союзу Іванна Климпуш-Цинцадзе, Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександр Завітневич та інші народні депутати. Як зауважила Іванна Климпуш-Цинцадзе, «ми з колегами змогли долучитися до взаємодії як урядовців, так і представників громадянського суспільства». «Викликів неймовірна кількість, необхідна системна подальша робота, щоб не лише наростити, а навіть зберегти підтримку України», — продовжила політик. Розмови з колегами з різних країн, що точилися під час «Безпекового форуму», Іванна Климпуш-Цинцадзе назвала водночас і надихаючими, і складними. «Хоч би як нам хотілося дивитися правді у вічі — багато хто на Заході втомився від нашої війни. Очевидні для нас речі — не очевидні всім. Нас чують менше, і це біда». Тож протягом двох днів форуму народні депутати, за словами Іванни Климпуш-Цинцадзе, «збилися з ніг», пояснюючи на різних майданчиках у Варшаві загрози, які несе російська агресія. Головний меседж: «Неможливо усунути наслідки російської агресії, не усунувши першопричину». Наприклад, коли йдеться про зернову кризу, світ «якось забуває про її першопричини, наче річ у зерні, а не в росії». Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374207>*

49. **Перший віцеспікер Олександр Корнієнко зустрівся із Головою Офісу Ради Європи Мачеєм Янчаком** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2023. – 5 жовт. [№ 200]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Перший заступник Голови Верховної Ради України (ВР України) Олександр Корнієнко провів робочу зустріч із Головою Офісу Ради Європи Мачеєм Янчаком. «Очікуємо, що роль інституцій Ради Європи, зокрема, її Офісу в Києві, буде посилена у реагуванні на порушення прав людини, спричинені російською агресією проти України, та у притягненні до відповідальності всіх винних у порушеннях міжнародного права», — наголосив Перший заступник Голови ВР України. Він висловив вдячність за підтримку та всі здійснені спільні кроки заради України.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374172>

50. **Підготовка до опалювального сезону — згідно з графіком** [Електронний ресурс] / // Голос України. – 2023. – 5 жовт. [№ 200]. – Електрон. дані. *Як повідомив голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Андрій Герус, енергетики готують енергосистему до опалювального сезону. Він зауважив, що через сприятливу погоду і відсутність необхідності використовувати кондиціонери або обігрівачі, в енергосистемі є навіть надлишок електроенергії. За його словами, енергетики згідно із графіком накопичують енергоресурси на складах: вугілля і газ. Понад те, НАК «Нафтогаз» планує проходити опалювальний сезон без імпортного газу, державна компанія має намір забезпечувати потреби населення і промисловості власним видобутком.* -Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374166>

51. **Поваляєв І. Зеленський співчуває жертвам терористичної атаки в Ізраїлі** [Електронний ресурс] / Іван Поваляєв // Україна молода. – 2023. – 7 жовт. – Електрон. дані. *Подано допис Президента України Володимира Зеленського у соцмережах з приводу терористичної атаки організації ХАМАС по території Ізраїлю. Глава держави висловив співчуття всім, чий рідні та близькі постраждали від дій терористів, та наголосив, що*

ці терористичні дії "є злочином не просто проти однієї країни чи його конкретних жертв, а проти людяності як такої та всього нашого світу". Володимир Зеленський закликав світ об'єднатися проти терору та наголосив, що "право Ізраїлю на захист не підлягає сумніву". Також Президент України зазначив, що всі громадяни України, які перебувають у зоні небезпеки, мають уважно дотримуватись інструкцій сил безпеки на місці та пильно стежити за інформацією, та повідомив, що наразі створено оперативний штаб для допомоги українцям в Ізраїлі. Текст:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/180/178696/>

52. Провели воркшоп «Як встановити СЕС на об'єкті соціальної інфраструктури: технічні та економічні особливості» [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2023. – 3 жовт. [№ 198]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань енергетики та житлово-комунальних послуг у партнерстві з Міжнародною організацією з міграції, ГО «Екоклуб» та БО «Фонд «Енергетична Дія для України» за підтримки Програми USAID «РАДА: наступне покоління» провів воркшоп «Як встановити СЕС на об'єкті соціальної інфраструктури: технічні та економічні особливості». На думку голови Комітету народного депутата Андрія Геруса, введення в експлуатацію великої кількості малої генерації — довготривалий процес, але його варто вже зараз активно впроваджувати, щоб мати меншу залежність від основних великих об'єктів енергосистеми. Він зауважив, що є велика ймовірність, що з настанням осінньо-зимового періоду 2023/2024 РФ посилить ракетні удари по нашій енергетичній інфраструктурі. Однак об'єкти соціальної інфраструктури, а саме лікарні, водоканали, підприємства теплокомуненерго, не повинні відчувати проблем із електропостачанням, адже це створює труднощі в наданні медичної допомоги, водопостачанні та теплопостачанні міст. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374090>

53. **Реакція на атаку по Грозі: ми повинні продовжувати підтримувати народ України** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2023. – 7 жовт. [№ 202]. – Електрон. дані. *Йдеться про реакцію цивілізованого світу на масове вбивство цивільного населення в селі Гроза, що на Харківщині. Це жах і обіцянки покарати всіх винних у черговому воєнному злочині, внаслідок якого загинули 52 людини, є поранені та зниклі безвісти. На атаку також відреагував генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш. «Напади на цивільне населення та цивільну інфраструктуру заборонені міжнародним гуманітарним правом, і вони повинні негайно припинитися», — заявив він.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374211>

54. **Рибальченко В. Дбають про малечу, чиє дитинство минає під сирени** [Електронний ресурс] / Володимир Рибальченко // Голос України. – 2023. – 5 жовт. [№ 200]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що у межах відповідного проєкту народного депутата України Дмитра Кисилевського в дніпровському мікрорайоні Одинківка з'явився черговий дитячий майданчик. Як розповів депутат, планують встановити дві гойдалки, спортивний комплекс для качання пресу, орбітрек, гірку, пісочницю, три лавки та урни. Частину робіт, зокрема й фарбування, візьмуть на себе місцеві жителі. «Попри війну маємо пам'ятати про маленьких українців та українок, чиє дитинство минає під звуки сирен повітряної тривоги. Продовжуємо наш проєкт облаштування дитячих майданчиків у приватних секторах лівого берега Дніпра», — розповів Д. Кисилевський.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374157>

55. **Рибальченко В. Налагодили альтернативне водозабезпечення** [Електронний ресурс] / Володимир Рибальченко // Голос України. – 2023. – 3 жовт. [№ 198]. – Електрон. дані. *Зазначено, що з відключеннями світла чи не головною проблемою стає подача води — вирішити її покликаний проєкт народного депутата Дмитра Кисилевського. Він зазначив, що ворог знову атакує енергетичну інфраструктуру перед початком опалювального сезону. Не можна виключати прильоти у підстанції та інші об'єкти енергетики.*

«Тому саме час нагадати про наш проєкт альтернативного водозабезпечення жителів Лівого берега Дніпра. Ми почали його рік тому, і за цей час пробурили 19 свердловин. У чотирьох з них вода виявилася питною, п'ятнадцять мають технічну воду, яка придатна для приготування їжі після кип'ятіння, а ще у двох — тільки для технічних цілей», — розповів депутат. Для реалізації проєкту вдалося знайти недержавних спонсорів. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374113>

56. Розпочалася осіння сесія ПАРЄ [Електронний ресурс] // Голос України. – 2023. – 10 жовт. [№ 203]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що 9 жовтня у Страсбурзі розпочалася осіння сесія ПАРЄ, під час якої відбудуться термінові процедурні дебати на тему «Забезпечення справедливого миру в Україні та тривалої безпеки в Європі». Повідомлено, що говоритимуть про вивезених до РФ українських дітей. Також є запит на проведення дебатів з тем: «Гуманітарна ситуація в Нагірному Карабаху», «Ескалація насильства на Близькому Сході після нещодавньої атаки ХАМАС на Ізраїль», «Ситуація на півночі Косова», «Загибель мігрантів на морі» тощо. Зазначено, що під час нинішньої сесії ПАРЄ депутати мають ухвалити резолюцію на тему «Роль Ради Європи у запобіганні конфліктам, відновленні довіри до міжнародних інституцій та сприянні глобальному миру». Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374232>*

57. Салімонович Л. Окупація мозку: як рашисти на захоплених територіях намагаються "зліпити" з українців росіян [Електронний ресурс] / Лариса Салімонович // Україна молода. – 2023. – 11 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про поширення російськими пропагандистами різноманітних фейків про ситуацію на окупованих українських територіях із метою показати себе як "визволителів від нацизму", зокрема під час окупації Харківщини росіяни підготували і зняли серію роликів, де молодь руйнує українську державну символіку, аби замінити її на російську. Зазначено, що участь у цих зйомках взяли місцеві колаборанти, які мають антиукраїнську позицію та заради власної вигоди співпрацюють з окупантами. Окрім того,*

окупанти організували повну інформаційну блокаду окупованих територій і розпочали поширювати різноманітну дезінформацію про ситуацію в Україні, закликають місцевих жителів виїжджати в Росію, лякають "солдатами НАТО", які нібито зайдуть на ці території і всіх знищать тощо. Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3876/188/178749/>

58. **Сімонова Л. Що робити у разі, якщо вам прилетіло, — поради фізичним і юридичним особам** [Електронний ресурс] / Людмила Сімонова // Дзеркало тижня. – 2023. – 4 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про алгоритм дій у випадку руйнувань чи пошкоджень будинку, квартири або комерційного приміщення внаслідок російської агресії. Зазначено, що протокол руйнувань/пошкодження в подальшому використовується для подання в Комісію з розгляду питань щодо надання компенсації за знищені та пошкоджені об'єкти нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів і диверсій, спричинених збройною агресією РФ. Крім того, ці відомості вносяться до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Завдання власника — проконтролювати, щоб відомості дійсно було внесено. Зазначено, що 21.07.2023 Постановою Кабінету Міністрів України (КМ України) № 858 були внесені суттєві зміни у законодавство про відшкодування, зокрема, тепер відшкодуватимуть самостійно виконані ремонти.* Текст: <https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/shcho-robiti-u-razi-jakshcho-vam-priletilo-poradi-fizichnim-i-juridichnim-osobam.html>

59. **Сміян Н. Затверджено зміни до бюджету на цей рік** [Електронний ресурс] / Надія Сміян // Голос України. – 2023. – 7 жовт. [№ 202]. – Електрон. дані. *Йдеться про пленарне засідання Верховної Ради України (ВР України) 6 жовтня 2023 р. Парламентарії розглядали зміни, які передбачають збільшення видатків державного бюджету на 2023 рік на 322,6 млрд грн (№ 10038). За словами представника фракції «Голос» Ярослава Железняка, такими змінами встановлено два рекорди за історію України — видатки загального бюджету вперше перевищать 3,39 трлн грн, а дефіцит становитиме понад 2 трлн. Затим народні*

депутати перейшли до розгляду змін до Бюджетного кодексу (№ 10037), які стосуються так званого «військового ПДФО».

Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/374218>

60. У бюджеті наступного року передбачено значні кошти на збільшення соцвиплат [Електронний ресурс] // Голос України. – 2023. – 3 жовт. [№ 198]. – Електрон. дані. Як розповіла членкиня Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань бюджету Леся Забуранна, видатки на соціальну сферу в бюджеті України наступного року є другими за пріоритетом. Вона зауважила, що на цей напрям заплановано виділення 470 млрд грн, що на 25 млрд більше, ніж цьогоріч. Також держава запланувала виділення грошей на впровадження нових соціальних послуг. За її словами, наступного року передбачається впровадження й нової соцпослуги — інституту помічника ветерана. «Це будуть люди, які допомагатимуть нашим воїнам адаптуватися економічно та психологічно до мирного життя. Буде приблизно 15 тисяч помічників ветеранів. Крім того, передбачений пілотний проєкт програми зубопротезування для ветеранів, на що закладено 750 млн грн. Збережені всі статті видатків щодо соцдопомоги, а також додано декілька», — зазначила народна депутатка та наголосила, що найціннішим для держави залишаються люди, тому саме на їхню підтримку й захист спрямовано всі зусилля. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374111>

61. У Німеччині можуть обмежити пільги для українських біженців [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2023. – 7 жовт. – Електрон. дані. Як заявив президент ради німецьких округів Райнхард Загер біженці з України, які вперше приїхали до Німеччини більше не мають отримувати негайні пільги. За рішенням Вищого комітету 294 німецьких округів було погоджено цю позицію та попереджено про перевантаження через збільшення кількості біженців, а також запропоновано перехід від грошових виплат до натуральної допомоги для шукачів притулку та запровадження вимоги працювати для біженців. Однак, пресекретар організації «Pro Asyl» з питань політики щодо біженців Тарек Алаов вважає цю вимогу

нереалістичною: «Це призведе до створення двокласового суспільства для українських біженців і суперечить будь-якій правовій рівності. Усі українці отримали однаковий статус захисту, бо вони втекли з одних і тих же причин. Не може бути жодного крайнього терміну, який би це змінив», — сказав він.

Текст : <https://wz.lviv.ua/news/498898-u-nimechchyni-mozhut-obmezhyty-pilhy-dlia-ukraintsiv>

62. **Уряд ухвалив важливу постанову про створення Державної служби у справах дітей, — інформує Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2023. – 3 жовт. [№ 198]. – Електрон. дані. Зазначено, що ця Служба як центральний орган виконавчої влади реалізовуватиме державну політику у сфері захисту прав дітей, соціальної підтримки сімей з дітьми, розвитку сімейних форм виховання та усиновлення. Наголошено, що Служба здійснюватиме моніторинг за дотриманням місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування (ОМС) законодавства щодо захисту прав дітей. Фахівці понад 1400 територіальних громад в Україні зможуть отримувати методичну допомогу щодо налагодження дієвої системи захисту дітей в громаді. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374076>

63. **Усе зруйноване буде відбудовано** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2023. – 5 жовт. [№ 200]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що Перший заступник Голови Верховної Ради України (ВР України) Олександр Корнієнко взяв участь у відкритті відновленого моста на Житомищині. У вступному слові він подякував дружній Естонії за сталу та всебічну підтримку впродовж усього періоду повномасштабного вторгнення та висловив сподівання, що й у майбутньому «наша дружба і наші відносини будуть усе більш тісними». Зазначив, що Естонія як один із донорів відбудови Житомищини вже дотична до її відродження та до майбутньої перемоги України. «У нас є три складники нашої Перемоги: сили оборони, які сьогодні на сході та півдні*

відвойовують буквально кожен міліметр української землі; спільна справа, спільна єдність усього народу; і міжнародна допомога й підтримка. Ця Перемога буде спільною завдяки вашій допомозі та мужності наших воїнів», — наголосив Олександр Корнієнко та додав, що все зруйноване буде відбудовано — і яскравий цьому приклад відновлений міст у Малині. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374167>

64. **Хаджирадєва В. В уряді прогнозують зростання середньої зарплати наступного року** [Електронний ресурс] / Вікторія Хаджирадєва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 10 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що у 2024 р. очікується зростання споживання домогосподарств, чому сприятиме збільшення середньомісячної заробітної плати як у номінальному – до 21 852 грн, так і у реальному вимірі – на 6 %; додатковим чинником відновлення споживчого попиту виступатиме зменшення рівня безробіття у 2024 р. – з 18,8 % у 2023 р. до 13,4 %. Наголошено, що крім зростання середньої зарплати, Кабінет Міністрів України (КМ України) у проєкті державного бюджету України на наступний рік заклад двоетапне збільшення мінімальної заробітної плати. За прогнозом Національного банку України (НБУ), після повноцінного відкриття кордонів значній частині бізнесів доведеться конкурувати за робітників, у тому числі і з закордонними роботодавцями, що стане вагомим чинником для подальшого зростання заробітних плат, у зв'язку з чим очікується зростання різниці в зарплатах для мобільної та маломобільної робочої сили. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4630363-v-uriadi-prohnozuuit-zrostannia-serednoi-zarplaty-nastupnoho-roku>*

65. **Хаджирадєва В. Прогнози МВФ, НБУ та Мінфіну: українська економіка продовжить зростання** [Електронний ресурс] / Вікторія Хаджирадєва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 9 жовт. *За словами заступника голови місії Міжнародного валютного фонду (МВФ) в Україні Натана Епштейна, українська економіка адаптується до умов війни і продовжить зростати у 2024 р. Зазначено, що гроші МВФ Україні потрібні,*

адже економіка країни сильно постраждала від початку повномасштабного вторгнення РФ в лютому 2022 р., а український уряд покладається на західну допомогу для фінансування соціальних і гуманітарних виплат. За словами віцепрем'єр-міністра України, міністерки економіки Юлії Свириденко, зростання економіки України до кінця року складе 5 %. Наголошено, що прогноз Національного банку України (НБУ) ближчий до прогнозу МВФ, ніж до цифр Міністерства фінансів України, у регулятора очікують, що цього року українська економіка зросте. Подальшому відновленню економічної активності в Україні сприяє зростання внутрішнього попиту в умовах стабільного функціонування енергосистеми та макрофінансової стійкості. Вказано, що НБУ помірно підвищив прогноз зростання реального внутрішнього валового продукту (ВВП) у 2023 р. - з 2,0 % до 2,9 %, надалі економічне зростання прискориться, враховуючи припущення прогнозу НБУ про зниження ризиків безпеки в середині 2024 р. На думку деяких експертів, конфлікт у Конгресі США між демократами та республіканцями щодо надання допомоги Україні, війна в Ізраїлі - можуть змінити ситуацію для нашої економіки на гірше. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4629971-prohnozy-mvf-nbu-ta-minfinu-ukrainska-ekonomika-prodovzhyt-zrostannia>

66. **Чорна С. Волю вільних не зламати** [Електронний ресурс] / Світлана Чорна // Голос України. – 2023. – 6 жовт. [№ 201]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у межах меморандуму, підписаного між Центром досліджень воєнної історії Збройних Сил України (ЗСУ) та Українським інститутом національної пам'яті, у Києві презентовано низку виставок, які розповідають про боротьбу українців за свою державу від початку повномасштабного вторгнення РФ, мужність і героїзм ЗСУ, мирних мешканців, котрі протистоять ворожій навалі. Організатори історико-освітніх програм наголошують, що історична пам'ять народу значною мірою спирається на історію війн, тож одним із завдань воєнної історії є увічнення пам'яті про ті чи інші воєнні події та процеси. Повідомлено, що перший

спільний проєкт Центру досліджень воєнної історії ЗСУ та УІНП — банерна виставка «Волю вільних не зламати», присвячена героїчній обороні 10 українських міст, які були нагороджені Почесною відзнакою Президента України «Місто-герой України», що експонувалася на Конtrakтовій площі столиці. Міста-твердині Буча, Волноваха, Гостомель, Ірпінь, Маріуполь, Миколаїв, Охтирка, Харків, Херсон, Чернігів, зупиняючи і знищуючи ворога, продемонстрували надзвичайну стійкість та допомогли зупинити ворога на його шляху і обстояти державність. Ці фортеці взяли на себе головний удар перших атак рашистів. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/374173>

67. **Шараєвська О. Вмістить тисячі дітей: в Україні відкриють першу підземну школу** [Електронний ресурс] / Олександра Шараєвська // Focus.ua [вебсайт]. – 2023. – 3 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що влада Харкова хоче побудувати першу в Україні підземну школу, щоб учні мали змогу навчатися навіть під час майже щоденних російських ракетних атак. За словами міського голови Харкова Ігоря Терехова, ця підземна школа відповідатиме найсучаснішим нормативним вимогам до захисних споруд. Він наголосив, що таке укриття дасть змогу продовжити безпечно очне навчання тисячам харківських дітей.* Текст: <https://focus.ua/uk/ukraine/596750-vmistit-tisyachi-ditey-v-ukrajini-vidkriyut-pershu-pidzemnu-shkolu>

68. **Шипуля В. Росія випустила рекордну кількість Шахедів: зимою буде важко** [Електронний ресурс] / Валерія Шипуля // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2023. – 9 жовт. — Електрон. дані. *За словами речника Повітряних сил Юрія Ігната, росіяни постійно вдосконалюють ударні дрони та інше озброєння для більшого захисту від засобів радіоелектронної боротьби (РЕБ). Він наголосив, що без Ірану росіяни "навіть не зможуть самотужки виготовляти дрони". Зазначено, що за шість місяців минулого опалювального сезону було використано проти України понад 1000 "шахедів", а зараз вже маємо пів тисячі лише за один місяць. Ю. Ігнат також наголосив, що західні системи протиповітряної оборони (ППО), якими Україна поступово замінює наявні радянські системи, зосередяться на*

захисті енергетичного сектора в цілому, а також стратегічних об'єктів держави та об'єктів критичної інфраструктури, як це й робили минулої зими. На думку військового експерта Петра Черника, хоча коефіцієнт збивання "шахедів" може сягати високих значень від 80 % до 90 % і навіть 100 %, проривання все ж можливі, тому наші системи ППО повинні постійно вдосконалюватися та адаптуватися до нових викликів. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4629916-rosiia-vypustyla-rekordnu-kilkist-shakhediv-zymoui-bude-vazhko>

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

69. **Адміністративне право та адміністративний процес України в умовах воєнного стану** / [В. Галунько та ін. ; за заг. ред. В. Фелика, В. Курила] ; Акад. адмін.-прав. наук, Київ. ун-т інтелект. власності та права Нац. ун-ту "Одес. юрид. акад.". – Київ : Людмила, 2023. – 703 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A825722** Подано розширений авторський курс адміністративного права та адміністративного процесу України в умовах воєнного стану. За основу взято теоретичні положення та практику діяльності публічної адміністрації, що відповідає цінностям людино-центристської теорії, коли публічна адміністрація має організувати та забезпечити оборону Вітчизни, права, свободи й інтереси приватних громадян і правопорядок в умовах воєнного стану.

70. **Актуальні питання судової експертизи та криміналістики** : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди ювілеїв видатних учених: 95-річчя від дня народж. Л. Ю. Ароцкера ("Ароцкерівські читання") і 105-річчя від дня народж. М. В. Салтевського, Харків, 19 трав. 2023 р. / М-во юстиції України, ННЦ «Ін-т суд. експертиз ім. М. С. Бокаріуса» ; [редкол. : О. М. Ключев (голова) та ін.]. – Харків : ННЦ «ІСЕ ім. М. С. Бокаріуса», 2023. – 359 с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: B82022** Зі змісту: *Стан екологічної безпеки під час бойових дій / Н. Косміна. – С. 162-163; Охорона*

праці під час воєнного стану та активних бойових дій на території України / Т. Крохмаль. – С. 172-173; Реагування на звернення про зникнення особи безвісти внаслідок збройної агресії проти України / О. Пчеліна, В. Пчелін. – С. 259-261; ДНК-ідентифікація жертв війни в Україні: проблемні аспекти / Р. Степанюк, В. Іонова. – С. 290-292; Концептуальні засади проведення комплексних судових економічних та товарознавчих експертиз, пов'язаних із визначенням розміру матеріальної шкоди, завданої власникам пошкодженого майна у зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації / О. Холодова, А. Лисенко. – С. 312-314.

71. Бараненко Д. Воєнні репарації Російської Федерації за екоцид та геноцид: правові реалії та досвід минулого [Електронний ресурс] / Д. Бараненко, Р. Русін // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право. – 2023. – Т. 1, № 76. – С. 9-12. Зазначено, що з моменту повномасштабного вторгнення РФ на територію України, остання зазнає багато втрат, зокрема, серед мирного населення, що в свою чергу має ознаки геноциду, а також щодня піддається ядерному шантажу та іншим загрозам і збиткам, реалізація яких розцінюється як екоцид. Екоцид та геноцид є тяжкими злочинами проти людства, що визнаються на міжнародному рівні та потребують значних зусиль задля подальшого їх недопущення. За нормами міжнародного та національного права за вчинення екоциду та геноциду настає відповідальність, зокрема у вигляді репарацій за завдану шкоду. Незважаючи на те, що воєнний конфлікт в Україні фактично відбувається з 2014 р., жодних репарацій РФ досі не сплатила. Крім того, відповідного рішення, яким би було покладено на державу-агресора обов'язку сплатити на користь України такі репарації так і не було прийнято. Текст: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/281010/275163>

72. Вимушені переселенки з України в європейські країни: нова реальність : за результатами дослідження ситуації жінок, які залишили Україну після 24 лютого 2022 року та перебувають у країнах Європи : аналіт. звіт / [Н. Богданець, О. Гладунов, О. Давліканова, О. Яшкіна ; упоряд.

: О. В. Гладунов та ін. ; за заг. ред. О. Б. Давліканової]. – Київ : Вістка, 2022. – 120 с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: B82069** У звіті подано аналіз результатів дослідження життєвих ситуацій вимушених переселенок, які залишили Україну після початку повномасштабного вторгнення РФ 24 лютого 2022 р. і шукають прихистку в країнах Європи. Дані зібрано в результаті анкетування вимушених переселенок, проведення експрес-інтерв'ю та кабінетного дослідження відкритих джерел інформації. Думки, висловлені вимушеними переселенками та представниками(-цями), що їх приймають, є їхньою особистою позицією та можуть не співпадати з офіційною позицією Фонду імені Фрідріха Еберта чи організацій, де працюють упорядники цього звіту.

73. **Війна, наука та емоції: (не)нові концепції і підходи** : зб. матеріалів круглого столу, (м. Чернігів, 21 - 22 лют. 2023 р.) / ред. та упоряд. С. Маховська. – Київ : Юрко Любченко, 2023. – 118 с. : іл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A827427** Зі змісту: Північний «Острів» України: спогади очевидців про організацію та діяльність волонтерського руху в Чернігові у лютому – квітні 2022 р. / О. Березовська. – С. 24-27; Усні історичні джерела про повсякденне життя мешканців Чернігівщини під час російської агресії / Т. Дорохіна, О. Коваленко. – С. 28-32; Внутрішньо переміщені особи на території Чернігівської області під час повномасштабної російської агресії 2022 р. / С. Токарєв. – С. 33-38; Село Тупичів: 36 діб тимчасової російської окупації / В. Блохіна. – С. 39-44; Діяльність Менського краєзнавчого музею ім. В. Ф. Покотила в перший місяць повномасштабного вторгнення Росії в Україну / В. Крутий. – С. 45-48; Повсякдення дітей Чернігівщини в умовах бойових дій та окупації (лютий – квітень 2022 р.) / В. Березовська. – С. 49-52; Усна історія Голодомору в контексті нового геноциду українців / М. Костів. – С. 92-96; Про конотопських відьом, НАТО Сумщини й біологічну зброю Ющенка: контекст і сенси воєнних мемів про північний форпост України / Н. Литвинчук. – С. 96-101; Польова робота у складі добровольчого будівельного батальйону (Добробат) / Т. Броварець. – С. 102-105; Актуальні

компетентності фахівців з фітнесу і рекреації в роботі з дітьми, постраждалими від війни / Б. Короваєва. – С. 105-109; «Етнорецепти» для зцілення вимушених переселенців: «ліки» від агресії і стереотипного мислення / О. Казакова. – С. 110-118.

74. **Воєнно-політичні інтереси України в ієрархії суспільних пріоритетів (кінець XX – початок XXI століття)** / [О. Муравський та ін. ; відп. ред. та передмова: І. Соляр ; упоряд.: О. Муравський, М. Романюк] ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2021. – 323 с. : іл., табл. – (Цільова програма наук. дослідж. НАН України "Суспільний ідеал і політичні інтереси в Україні"). **Шифр зберігання в Бібліотеці: БЗ70166** Наголошено, що один із найважливіших складників державотворчого процесу в Україні – діяльність державних органів і зацікавлених структур громадянського суспільства з питань гарантування національної безпеки, національних інтересів, складовою яких є воєнно-політичні інтереси: забезпечення миру, цілісності й недоторканості держави; зміцнення обороноздатності; євроатлантична інтеграція. За 30 років незалежності вони пройшли значну еволюцію у формулюваннях і положеннях головних документів держави. Зазначено, що на певних відрізках цього етапу державницької історії влада, політичні сили, громадянське суспільство демонстрували розуміння важливості реалізації воєнно-аполітичних інтересів України. Проте лише російсько-українська війна, яка розпочалася 2014 р., виявила суттєві прорахунки в цій сфері та стала каталізатором реалізації воєнно-політичних інтересів держави.

75. **Герман Д. Психологічна травма та шлях до видужання : наслідки насильства – від знущань у сім'ї до політичного терору** / Джудіт Герман ; з англ. пер.: Оксана Лизак, Оксана Наконечна, Олександр Шлапак. – Львів : Вид-во Старого Лева, 2023. – 418, [3] с. : табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А825654** Ця книжка – результат двох десятиліть досліджень та клінічної роботи з жертвами сексуального насильства і насильства в сім'ї,

а також із ветеранами бойових дій та жертвами політичного терору. Йдеться про відновлення зв'язків: між публічним та приватним просторами, між індивідом та громадою, між чоловіками та жінками.

76. Гусєв О. Становлення законодавства у сфері забезпечення прав корінних народів України [Електронний ресурс] / О. Гусєв // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право. – 2023. – Т. 1, № 76. – С. 86-96. *Проаналізовано законодавство, що регулює суспільні відносини за участі корінних народів України, його генезис та сучасний стан розвитку. Розглянуто акти нормативного характеру, прийняті з 1990 р., що визначають статус і права осіб, які належать до корінних народів України. Зазначено, що на цей час законодавство у сфері забезпечення прав корінних народів України налічує близько 15 актів, «осердям» яких є Закон України «Про корінні народи України». Визначено сучасні тенденції розвитку законодавства у сфері забезпечення прав корінних народів України та окреслено перспективні напрями його розвитку.* Текст: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/281085/275213>

77. Качула С.В. Фінансова поведінка домогосподарств регіонів України як підґрунтя забезпечення їх стійкості в умовах економічної нестабільності [Електронний ресурс] / С. В. Качула, Л. В. Лисяк, Т. Є. Терещенко // Наук. погляд : економіка та упр. – 2023. – № 2. – С. 108-115. *Розглянуто сучасні тенденції прояву фінансової поведінки домогосподарств регіонів України в умовах війни. Зазначено, що прийняття фінансових рішень та їх реалізація домогосподарствами регіонів України в умовах війни суттєво звужується, рух капіталів гальмується, грошові потоки зменшуються особливо в регіонах підвищених ризиків – тимчасово окупованих та прифронтових. Тому домогосподарства обмежені у прийнятті багатьох фінансових рішень. Окреслено заходи фінансової політики держави щодо забезпечення їх фінансової стійкості в умовах нестабільності.* Текст : http://www.scientificview.umsf.in.ua/archive/2023/2_82_2023/18.pdf

78. **Коссак В. Реквізиція як підстава припинення права власності в умовах воєнного стану** [Електронний ресурс] / В. Коссак, У. Андрусів // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право. – 2023. – Т. 1, № 76. – С. 169-175. *Акцентовано, що, незважаючи на принцип непорушності права власності, на законодавчому рівні закріплена можливість примусового платного відчуження права власності. Об'єктом реквізиції може бути як індивідуально визначене майно, так і майно, наділене родовими ознаками. Наголошено, що, незважаючи на відсутність прямої вказівки у Земельному кодексі України, реквізиція є однією з підстав примусового припинення права власності на земельні ділянки. Зроблено висновок, що здійснення реквізиції є підставою припинення не лише права власності, а й речових прав на чуже майно. Розкрито особливості повернення майна, яке було примусово відчужено поза волею власника. Констатовано, що спір про оскарження актів про примусове відчуження є приватноправовим, оскільки має місце посягання на речове право особи.* Текст: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/281432/275749>

79. **Кукін І. В. Державне управління інформаційною безпекою особистості** / Ігор В'ячеславович Кукін. – Київ : Дакор, 2023. – 415 с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А827429** *Висвітлено основні проблеми забезпечення інформаційної безпеки особистості. Запропоновано модель державного управління інформаційною безпекою особистості, розглянуто її зв'язок із розвитком конституціоналізму, інформаційною культурою, релігією та вірою. Визначено структуру інформаційної безпеки особистості в системі національної безпеки держави. Розглянуто функції інформаційної безпеки особистості як критично важливого елементу соціальної системи. Наведено механізми впливу держави щодо забезпечення інформаційної безпеки особистості.*

80. **Назаров М. С. Соціальна стійкість як ресурс для післявоєнного відновлення територіальних громад в Україні** [Електронний ресурс] / Микола Сергійович Назаров // Politicus. – 2023. – № 3.

– С. 35-38. Зазначено, що соціальна стійкість громади є важливою характеристикою внутрішніх процесів у спільноті та виражає наявний потенціал до відновлення, а у подальшому і до розвитку. Повномасштабне вторгнення РФ в Україну актуалізувало соціальні, економічні, інфраструктурні проблеми, які роками накопичувалися в територіальних громадах України. Вказано, що особливим викликом для розвитку громад є довіра між жителями та довіра до влади, від чого залежить перспектива успішного післявоєнного відновлення. У фокусі представленого дослідження – 1089 домогосподарств Київської, Львівської, Закарпатської, Миколаївської, Сумської, Чернігівської, Дніпропетровської територіальних громад. Наголошено, що на перспективу післявоєнного відновлення значною мірою будуть впливати соціальні процеси в Україні та здатність громадян і суспільства в цілому виявляти стійкість до різнопланових загроз. Текст: http://politicus.od.ua/3_2023/6.pdf

81. **Пеца Д. Право на інформацію за умов сучасної глобалізації: окремі аспекти** [Електронний ресурс] / Д. Пеца // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право. – 2023. – Т. 1, № 76. – С. 49-53. Проаналізовано питання, які стосуються змісту права на інформацію в сучасному контексті, обмежень права на інформацію та відповідальності за інформацію в сучасному глобалізованому соціумі. Йдеться про обмеження права на інформацію та відповідальність за зловживання свободою інформації з метою маніпулювання громадською думкою, а відповідно і впливу через неї на характер суспільних відносин. Окреслене коло окремих проблемних аспектів реалізації права на інформацію в сучасних умовах засвідчує очевидну потребу систематизації національного законодавства у цій площині. Зазначено, що з урахуванням сучасних реалій належить осучаснити цілу низку термінів в інформаційній сфері, насамперед тих, які стосуються інформаційного простору, як "інформаційна війна", "кіберзлочинність" тощо. Текст: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/281058/275194>

82. **Політова А. С. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду як спеціального суб'єкта протидії гендерно зумовленому насильству в умовах збройного конфлікту** [Електронний ресурс] / Анна Сергіївна Політова, Мальвіна Валеріївна Грушко // Наук. перспективи. – 2023. – № 8. – С. 529-540. *Проаналізовано положення Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, Декларації ООН про ліквідацію насильства щодо жінок, Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція), Пекінську декларацію та Платформу дій щодо тлумачення цієї дефініції. Наголошено, що особливого значення в умовах збройного конфлікту щодо протидії гендерно зумовленому насильству та визначенню кола цих діянь має Римський статут МКС. Висвітлено дії України щодо визнання юрисдикції МКС і досліджено практику притягнення до відповідальності за гендерно зумовлене насильство. Зроблено висновок, що ратифікація Україною Римського статуту дозволила б полегшити механізм притягнення до відповідальності політичне та військове керівництво РФ і спростила б певні процедури юрисдикції МКС.*

Текст:

<http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/6073/6107>

83. **Права людини в особливих режимах: досвід України** / [Д. С. Терлецький та ін.] ; за заг. ред. М. В. Афанасьєвої ; М-во освіти та науки України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". – Одеса : Гельветика, 2022. – 355 с. ***Шифр зберігання в Бібліотеці: А827249** Розглянуто питання обмеження конституційних прав, проблеми імплементції особливих правових режимів в Україні на прикладі введення воєнного стану в 2018 р. Увагу приділено пропорційності обмеження прав людини та процедурі встановлення та продовження карантину в 2020 р. Акцентовано на особливостях правового режиму тимчасово окупованої території (ТОТ) та прямої демократії. Проаналізовано європейський досвід та українську політику щодо місцевих виборів в умовах пандемії COVID-19. Розглянуто економічні права людини в умовах особливих правових режимів в Україні. Висвітлено питання релігійної*

свободи в умовах пандемії COVID-19. Здійснено конституційно-правовий аналіз правових засад міжнародного права прав людини, міжнародного гуманітарного права, а також національної законодавчої бази та судової практики щодо права держав вживати заходів у відступі від своїх юридичних зобов'язань у надзвичайних ситуаціях.

84. **Правова система України в умовах воєнного стану** : зб. наук. пр. / Київ. регіон. центр НАПрН України ; за заг. ред. О. О. Кота [та ін.]. – Одеса : Гельветика, 2022. – 539 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A827143** Увагу приділено концепції державного суверенітету в аспекті зовнішньої агресії, взаємодії органів влади та інститутів громадянського суспільства в умовах війни та у післявоєнний час, охороні та захисту прав людини. Визначено особливості правового регулювання цивільних, трудових, публічних відносин, регламентації відносин у сфері освіти та науки в умовах воєнного стану. Сформульовано низку пропозицій щодо удосконалення механізму правового регулювання суспільних відносин в умовах дії в Україні воєнного стану та післявоєнний період.

85. **Продовольча безпека України в умовах війни і післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри** : міжнар. форум : тези доп. учасників міжнар. наук.-практ. конф., 1 - 2 черв. 2023 р., м. Миколаїв / М-во освіти і науки України, НААН України, Миколаїв. обл. військ. адмін. [та ін. ; редкол. : В. С. Шебанін (голов. ред.) та ін.]. – Миколаїв : МНАУ, 2023. – 388 с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A826377** Вміщено тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції, в яких розкрито актуальні питання щодо вирішення проблеми продовольчої безпеки України в умовах війни та післявоєнного відновлення. Розкрито шляхи впровадження екологічно безпечних, енерго- і ресурсозберігальних агропродовольчих технологій в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення. Розглянуто обліково-аналітичні та фінансові аспекти забезпечення продовольчої безпеки України, потенціал сталого розвитку України. Визначено роль місцевого економічного розвитку для формування

продовольчої безпеки громад. Висвітлено роль інтеграції освіти, науки, виробництва і влади у становленні продовольчої незалежності країни.

86. 578 днів повномасштабної війни в Вінницькій області: узагальнення подій [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини, ГО «Поділ. прав. ліга»]. – [Б.м.], 2023. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/578-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-vinnytskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 03.10.2023. *Подано узагальнену інформацію, зібрану Українською Гельсінською спілкою з прав людини (УГСПЛ) та ГО «Подільська правова ліга» у межах глобальної ініціативи «Трибунал для Путіна» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Вінницької області за 578 днів (24.02.2022 – 24.09.2023) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 31 епізод.*

87. 578 днів повномасштабної війни в Житомирській області: узагальнення подій [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини]. – [Рівне], 2023. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/578-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-zhytomyrskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 08.10.2023. *Подано узагальнену інформацію, зібрану приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) у м. Рівне в межах глобальної ініціативи «Трибунал для Путіна» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Житомирської області за 578 днів (24.02.2022 – 24.09.2023) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 634 епізоди.*

88. 578 днів повномасштабної війни в Запорізькій області: узагальнення подій [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини,]. – [Б. м.], 2023. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/578-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v->

[zaporizkiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/](#). – Назва з екрана. – Дата публікації: 08.10.2023. Подано узагальнену інформацію, зібрану приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) у Запорізькій області, у межах глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](#)» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Запорізької області за 578 днів (24.02.2022 – 24.09.2023) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 8175 епізодів.

89. **578 днів повномасштабної війни в Кіровоградській області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини, ГО «Територія успіху», БФ «Збережи світ»]. – [Б.м.], 2023. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/578-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-kirovohradskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 03.10.2023. Подано узагальнену інформацію, зібрану Кропивницькою приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) на базі ГО «Територія успіху» спільно з благодійним фондом «Збережи світ», у межах глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](#)» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Кіровоградської області за 578 днів (24.02.2022 – 24.09.2023) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 92 епізоди.

90. **578 днів повномасштабної війни в Луганській області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] // [Укр. Гельсін. спілка з прав людини]. – [Б.м.], 2023. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/578-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-luhanskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 04.10.2023. Подано узагальнену інформацію, зібрану Українською Гельсінською спілкою з прав людини (УГСПЛ) у межах глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](#)» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території

Луганської області за 578 днів (24.02.2022 – 24.09.2023) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 3133 епізоди.

91. **578 днів повномасштабної війни в Одеській області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] // [Укр. Гельсін. спілка з прав людини, Одес. обл. орг. ВГО «Ком. виборців України»]. – [Одеса], 2023. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/578-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-odeskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 08.10.2023. Подано узагальнену інформацію, зібрану приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) у м. Одеса, яка працює на базі Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України», в межах глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](#)» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, військові злочини) на території Одеської області за 578 днів (24.02.2022 – 24.09.2023) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 722 епізоди.

92. **578 днів повномасштабної війни в Полтавській області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини]. – [Суми], 2023. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/578-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-poltavskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 03.10.2023. Подано узагальнену інформацію, зібрану приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) у м. Суми, в межах глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](#)» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, військові злочини) на території Полтавської області за 578 днів (24.02.2022 – 24.09.2023) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 49 епізодів.

93. **578 днів повномасштабної війни в Рівненській області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав

людини]. – [Рівне], 2023. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/578-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-rivnenskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 08.10.2023. Подано узагальнену інформацію, зібрану приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) у м. Рівне в межах глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](#)» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, військові злочини) на території Рівненської області за 578 днів (24.02.2022 – 24.09.2023) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 59 епізодів.

94. **578 днів повномасштабної війни в Сумській області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини]. – [Суми], 2023. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/578-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-sumskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 03.10.2023. Подано узагальнену інформацію, зібрану приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) у м. Суми, в межах глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](#)» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, військові злочини) на території Сумської області за 578 днів (24.02.2022 – 24.09.2023) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 1968 епізодів.

95. **578 днів повномасштабної війни в Херсонській області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини]. – [Херсон], 2023. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/578-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-khersonskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/> – Назва з екрана. – Дата публікації: 05.10.2023. Подано узагальнену інформацію, зібрану приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) у м. Херсон у межах глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](#)» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами

міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Херсонської області за 578 днів (24.02.2022 – 24.09.2023) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 4928 епізодів.

96. **578 днів повномасштабної війни в Хмельницькій області: узагальнення подій** [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини, ГО «Поділ. прав. ліга»]. – [Б.м.], 2023. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/578-dniv-povnomasshtabnoi-viyny-v-khmelnyskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy/>. – Назва з екрана. – Дата публікації: 03.10.2023. Подано узагальнену інформацію, зібрану Українською Гельсінською спілкою з прав людини (УГСПЛ) та ГО «Подільська правова ліга» у межах глобальної ініціативи «[Трибунал для Путіна](#)» («Т4Р») про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Хмельницької області за 578 днів (24.02.2022 – 24.09.2023) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 98 епізодів.

97. **Рижук Ю. Забезпечення конституційного права на житло внутрішньо переміщених осіб в Україні та країнах, які зазнали збройних конфліктів: порівняльно-правова характеристика** [Електронний ресурс] / Ю. Рижук // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право. – 2023. – Т. 1, № 76. – С. 116-121. Проаналізовано конституційне право на житло та його забезпечення внутрішньо переміщеним особам (ВПО) в Україні та країнах, які зазнали збройних конфліктів (Боснії і Герцеговини, Хорватії та Грузії). Розглянуто основні нормативно-правові акти, відповідно до яких здійснюється порядок реалізації та забезпечення цього права ВПО. Аргументовано, що розповсюдженою практикою щодо забезпечення прав на житло ВПО є надання тимчасового житла та будівництво нового із залученням коштів міжнародних фондів. Текст: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/281103/275230>

98. **Ромашкін С. І. Суб'єкт злочину насильницького зникнення відповідно до Римського статуту** [Електронний ресурс] / С. І. Ромашкін // Юрид. наук. електрон. журн. – 2023. – № 7. – С. 383-387. *Розглянуто поняття "суб'єкт насильницького зникнення", передбаченого Римським статутом Міжнародного кримінального суду (МКС). Детально проаналізовано норми Римського статуту у частині визначення поняття насильницького зникнення, а також визначено суб'єкт такого міжнародного кримінального правопорушення. Акцентовано, що криміналізація діяння "насильницьке зникнення" як злочин проти людяності в Римському статуті має вагоме історичне значення, оскільки Римський статут вперше закріплює дане діяння як міжнародний злочин.* Текст: http://www.lsej.org.ua/7_2023/90.pdf

99. **Сімакова С. Міжнародно-правове регулювання соціального захисту безпритульних та бездоглядних дітей в умовах війни** [Електронний ресурс] / С. Сімакова, І. Малишко // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право. – 2023. – Т. 1, № 76. – С. 60-66. *Указано, що у зв'язку з війною, яка триває в Україні вже вісім років тисячі дітей залишаються сиротами, втрачають рідні домівки, зв'язок із рідними та друзями, потрапляють у складні життєві обставини. Проаналізовано основні міжнародні та національні нормативно-правові акти, які регламентують питання захисту прав дітей. Проаналізовано кількість постраждалих дітей в Україні внаслідок збройної агресії РФ. Акцентовано на питаннях забезпечення права дитини на безпеку, законодавчого регулювання забезпечення права дитини на освіту, а також проблемних аспектах, які виникають під час реалізації цього права. Розкрито особливості влаштування дітей, які залишилися без батьківського піклування внаслідок вторгнення РФ на територію України, до дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей.* Текст: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/281065/275201>

100. **Тіщенко В. В. Теоретичні і практичні проблеми формування основ воєнної криміналістики** [Електронний ресурс] / Валерій Володимирович Тіщенко // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2023. –

Т. 30, № 3. – С. 357-370. Акцентовано на необхідності розширення завдань криміналістичної науки у зв'язку з викликами, що з'явилися після широкомасштабного вторгнення збройних сил РФ на територію незалежної України і ведення агресивної війни, в ході якої загарбники здійснюють численні злочини проти мирного населення, знищують життєво важливу інфраструктуру, культурно-історичні об'єкти, вчиняють злочини геноциду та екоциду, що є грубим порушенням норм міжнародного гуманітарного права. Звернено увагу на необхідність вивчення всіх видів озброєння, які використовуються російськими агресорами, та наслідків і слідів їх застосування. З'ясовано поняття та коло воєнних злочинів, що дає змогу визначити предмет, спрямованість і структуру видових і підвидових методик розслідування. Сформульовано нові завдання, що постають перед криміналістичною наукою у зв'язку з особливостями розслідування воєнних злочинів, й обґрунтовано доцільність створення її окремої галузі – воєнної криміналістики. Текст: <http://visnyk.kh.ua/uk/article/teoretichni-i-praktichni-problemi-formuvannya-osnov-voyennoyi-kriminalistiki>

101. **Чижов Д. А. Роль державного механізму в забезпеченні прав та свобод людини у сфері національної безпеки України** / Денис Анатолійович Чижов ; Нац. акад. внутр. справ. – Київ : Вид-во Укр. держ. ун-ту ім. М. Драгоманова, 2023. – 212 с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А826170** Проаналізовано нормативні засади, тенденції та проблеми правозастосування у досліджуваній сфері. Розкрито питання формування новітнього доктринального підходу до засад забезпечення прав і свобод людини у сфері національної безпеки України через з'ясування природи, сутності, виявлення специфіки нормативно-правового забезпечення в умовах інтеграції України до європейського правового та економічного простору під кутом усестороннього захисту прав людини.

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого
Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
11 жовтня 2023 р.**